

Ì .À. ²âàí óöü, È.Ï . Âàøê³â, Î .Ï . Î í èøê³â

ÓÐÎ ÊÈ Ì Î ÇÀÊËÀÑÍ Î ÃÎ ×ÈÒÀÍ Í ß

3 êëàñ

Ï îñ³áí èê äëÿ â÷èòáëÿ

Òàðí î ï ³ëü
Í àâ÷àëüí à êí èãà — Áí äääí

Ðàöáí çáí òè:
èáí àèàò ì áàááí á³+í èò í àóé, áí öáí ò
Í í èøé³à Ç.Ì .
â+èòáèü àèùí; èàòááí ð³; ì í +àðéí àèò éèáñ³à, â+èòáèü-ì áóí àèñò
Áóáí à Í .Ì .

²ááí öü Ì .Á., Áàøé³à È.Ì ., Í í èøé³à Í .Ì .

²18 Óðí èè ì í çàèèáíí í áí +èòáí í ÿ. 3 éèáñ: Í í ñ³áí èè äèÿ â+èòáèÿ. — Óaðí í ÿ³èü:
Í áâ+àèüí à éí èàà — Áí áááí , 2011. — 64 ñ.

ISBN 978-966-10-1639-1

Í í ñ³áí èè óèèáááí í á³áí í á³áí í áí +éí í í; ì ðí áðáí è “Í í çàèèáíí á +èòáí í ÿ” (áàò. Á. Ì àðòè-
í áí éí).

Çáí ðí í í í í ááí ³ 17 éí í ñí àèò³à çí ð³óí òí ááí ³ í à ì àòáð³àè, óí í ðÿáèí ááí èè ó óðáñòí ì àò³; äèÿ
ì í çàèèáíí í áí +èòáí í ÿ “Áàðáèñòà éí ðí í èñéí. 3 éèáñ” (Óaðí í ÿ³èü: Í áâ+àèüí à éí èàà — Áí áááí ,
2009). Áèéí ðèñòáí í ÿ ááí í áí í í ñ³áí èèà ó éí í í èáèò³ ç óðáñòí ì àò³p áí í í í í áèá ááí ñéí í àèèòè
í áàè+èè +èòáí í ÿ òà áí àè³çó è³òáðáòóðí èò óáí ð³à, ñóí ðí óáàòè ³í óáðáñ áí í áðáçí í áí óóáí áéí ùí áí
ñéí áà, ðí çàèèáòè ì í áèáí í ÿ é àèòèá³çóáàòè óáí ð³+³ çá³áí í ñò³.

Äèÿ â+èòáè³à ì í +àðéí àèò éèáñ³à òà ñóóááí ò³à ì áàááí á³+í èò í áâ+àèüí èò çàèèáá³à.

*Í òí ðí í ÿ³èü çàèííí ì ì ðí áàòí ðí ùéá ì ðááí.
Æí áí à +áñòéí à óüí áí àèááí í ÿ í á ì í æá áóòè á³òáí ðáí à
á áóáü-ÿéí ì ó àèáÿá³ ááç áí çáí èò áàòí ðà +è àèááí èò óáà.*

Í áâ+àèüí à àèááí í ÿ

²ááí öü Ì èðí ñèááá Áí òí í ³áí à
Áàøé³à Èáñÿ Í áòð³áí à
Í í èøé³à Í èüáá Í áòð³áí à

ÓÐÍ ÈÈ Ì Í ÇÀÈÈÁÑÍ Í ÁÍ ×ÈÒÁÍ Í Β

3 éèáñ

Í í ñ³áí èè äèÿ â+èòáèÿ

Áí éí áí èé ðááàèòí ð *Áí áááí Áóáí èé*
Ðááàèòí ð *Èþáíá Èáá-óé*
Í áèèááèí èá *Áí éí áèí èðà Ááñáèèáè*
Èí ì í 'ðòáðí à áàðñòèà *Òàòÿí è Çí èí³áí áí; Í èüáè Í í ñòóí áí ò*

Í ³áí èñáí í áí áðóéó 20.02.2011. Óí ðí àò 60684/8. Í áí³ð í òñáóí èé.
Ááðí³òóðà Óáéí ñ. Óí í áí . áðóé. áðé. 7,44. Óí í áí . Óàðáí-á³áá. 7,44.

Áèáááí èòóáí «Í áâ+àèüí à éí èàà — Áí áááí »
Ñá³áí óóáí ì ðí áí áñáí í ÿ áí Áàðáèááí í áí ðá³ñòðó àèáááò³à
ÁË ¹ 370 á³à 21.03.2001 ð.

Í áâ+àèüí à éí èàà — Áí áááí , á/ñ 529, ì . Óaðí í ÿ³èü, 46008
òáè./òáèñ (0352) 52-06-07, 52-05-48, 52-19-66
publishing@budny.te.ua
www.bogdan-books.com

ISBN 978-966-10-1639-1

© Í áâ+àèüí à éí èàà — Áí áááí ,
ì áéí í á³ ì ðááá, 2011

ÓΔΙ È 1

«Βε ίαδιñου àείíααίί; είϕε, ίεάεάεά ί ίάό»

Дата _____
Клас _____

1. ààà óðíéó. Í íàèèáεβραάòè³ ðíϕòèðβραάòè ϕí áí í ý ó-í³ á í ðí ð³áí ó í í áó, ðí ϕάε-
áàòè ÷εòàòüé³³ í óαðáñε; á÷εòè àεðαϕί í³ í òí í óáàòè í í àòε-í³ óáí ðε. Áεòí-
áóáàòè í í áááó³ εβραί á áí ð³áí ί; í í àε, áαααί í ý í àí í εάάεεáí í áí εí á³áàòε
ζ; áááàòñòáàí ε, í³ ááεù óáàòè ϕάááεüí ó í í áεáí í³ áó εóéüòóðó.

Додатковий
матеріал до уроку

1. ààáð³áε áí óðíéó. «Ñè³εüèè í í á í í áε áεá÷εòè εβραεί á?» («ϕ áí òε-
ééí í áá³; óεðαϕί í ϕí ááñòáá»), Á. Á³εí óñ «Õε³ á³ ñεí áí», Ñ. Áí ðí á-
éááε÷ «Ð³áí á í í áá», Í. Í ÷³εéá «Ð³áí á ñεí áí», Í. Í éáñü «Í ñεí-
áí ð³áí á!», Í. Õε÷εí á «Ñèí áí», Í. Ðεéüñüééé «Í í áá», È. Èí ðñáí εí
«Ñòðáø í³ ñεí áá, εí èè áí í è í í á÷áòü...», Á. Ñεí í í áí εí «Í í ý í í áá»,
Á. Í áððóε-Í í í èè «Í àí εí á í í áá», Á. Á³εí óñ «×óááñí³ ááðáε», «Áóí áεóá,
÷εòáεóá».

1. áεááí áí ý. Õáí àòε-í á àεñòááεá εí εá, í áεβί ε³á,³ εβñòðáò³;.

Õ³á óðíéó

². Í ðááí³ϕáò³ ý ó-í³ á áí óðíéó.

1. Á÷εòáεü.

— Áí áðèé ááí ü!
Ó áí áðèé ÷áñ
ðááí ý á³òáβ ááñ.
ϕ í èðí í ϕóñòð³÷áβ,
ù áñòý ááí ááααβ.

2. Ááòí ððáí³ í á.

— Á óáí áð ááááεóá í ðí ááááí í ááòí ððáí³ í á³ í áεáøòó³ í í ñü í á óðí é.

Β — ó-áí ü (ó-áí èòý).

Β òí áαó áí øéí èè.

Í áí á á÷áòü ó÷εòèñý.

Β áñá ðí ϕóí³ β.

Β òí ÷ó áñá ϕí àòε.

3. Í í ðεááò³ ý í áá÷áεüí ί; á³ýεüí í ñò³ ó-í³ á.

Áí ðááá «Í³ èðí óí í».

— Í í áóí áεóá³ ñεáα³òü, ýεéí í á³ áóòè í áø óðí é.

— Á áε í á óðí ó³ ýεéí è í í áεí í³ áóòè? (Óáááεí èí è, áεòéáí èí è.)

— Í ðαá, ýεùí áε áóááòá ðáεéí è, òí í è ðαϕί í ñòáí ðεí í ò³εááεé ðáí ð÷εé
óðí é. Á á³í ó í áñ ñüí áí áí³ — í áϕáε÷áεí èé. Í è ϕá³éñí èí í í í áí ðí áε áí εðαϕί è
«Ð³áí á í í áá».

²². Ñòáí ðáí ý áí í ò³éí í áñ óí í ó óðíéó.

1. Á÷εòáεü.

Í í áí í í ý, ðε í ðá÷εñòá³ ñεááí á,
òðáí áóí á, í á÷á ðáí εí áá ϕí ðý.
Õè í áϕεáá³òñý í εí³ — ááðáááá,
áεá á òí á³³ ááááòñòáí é εðáñá.
Í í áí β ð³áí í β ý ðí ϕí í áεýβ,
á³εüí í áεáó ý ó ð³áí³³ éðáβ.
² Óεðαϕί ó í í β í ðí ñεááεýβ,
á³ðí³ñòü³ ñáðóá ý; é á³áááβ.

— Á³òε, ýεá ðáí á á³ðøà?

— Õ í í ϕí á÷á³ áεñé³á «ááðáááí á í í áá»?

(Ó-í³ áεñéí áεβρòü ñáí; í³ ðεóááí ý.)

Í ðαá, ááðáááá — óá εðαϕί á. Ááðáááí á í í áá — óá í í áá, ýéí β ðí ϕí í áεý³
í ñí í áí á í áñáεáí ý ý ááðáááε, ýéí β ááááòññý í áá÷áí ý á í áá÷áεüí εò ϕáεéáááð,
áεááβòññý ϕáéí í è, í εòòóññý áí εóí áí ðε. Ááðáááí í β í í áí β á í áø³é εðαϕί³ ó
óεðαϕί ñüèá í í áá, í áí á ϕ í áεááááòøεò í í á ñá³òó.

— Βéó í í áó í è í áϕεáá³³ í ð³áí í β?

— Βé³ á³ðø³ í ðí ð³áí ó í í áó áε ϕí á³òá?

2. «Õáεééí èá í í áϕ³;».

(Á³òε ÷εòáβρòü á³ðø³ í ðí í í áó.)

ÓΘÎ Ê 11
«^Αί αόα ηείιι έδ³ιαέα ³ ηοάα άαεάοι άι
ό οάδ³οά³ έβ³αηιέι³άι αόα...»

Óδ³ιέ-ηάγ³οί

Î αοά όδ³ιέό. Δίς³εδεδέε cí áí í ý ó+í ³á í δí æεδòý Ò.Á. Ø áá+ái éα, éí áí óái δ+εέ
 εέýö. Άάαηδó ó ηά³ò óóái áει úí áí ηεί áα; δí çáεάαδóε ì εñéái í ý, çá'ýcí á ì í á-
 éái í ý. Άεοί αόάαδóε έβ³ái á òà ì í áάáó áí áαçñì áδóι í áí ³í áí ³ Êí áçαδý.

Î αοά³αε áí όδ³ιέό. Ò. Á. Ø áá+ái éí «Άάái í òá á³ýéí ηú...», «Ó+³οáñý, +εδóεόα...»,
 «Í á Άάεéεάái ú, í á ηí éí ì ³...», «Í áí ³ í áí áει áí, +ε αόαó...».

Î áεάái áí í ý. Í ì δòδáo Ò. Á. Ø áá+ái éα, óí óí áεñòááéα ì δí æεδòý ³ óái δ+³ηòú Êí á-
 çαδý, áεñòááéα éí áí óái δ³á, ³εβ³ηòδáo³é.

Õ³α όδ³ιέό

². Î δάι³çαó³ý éεαño.

Άí áδéé áái ú áái , έβ³ά³ á³δé,
 óáé áái ù áñöý-ái éý ηά³δéòú —
 í á í á áái ú ³ í á í á δ³é,
 à í á áí ááéé-ái ááéé á³é.

²². Î áειíοái í ý çááái ú όδ³ιέό.

Άεδ³í á³δó.

²í 'ý Òáδáñ ç áδáoúéí ; í cí á+á⁰ αóί ó³áééáéé, αóί ó³ái éé. Òá ³í 'ý í áαçñì áδóεá
 í áó áái ³é — Òáδáñ Ø áá+ái éí.

Õé ì óñεø í àì ηí ³áöý í áçáαδóε,
 Άάαα óí ³á éεø á³í í áει
 Δάá³á í ³í εó òáé çαδóεú áδóε.
 Ά óοί òáé ì ηí ³άάá, ýé á³í,
 Ñáái é áεøí ááéé éí éí òáδé?

Á. Á³εí óñ

— Ά³δé, ó éí áει í áí í áδ³í áó⁰ ááééé³ í í áδé, ýééó cí áβòú ³ áí δí ηé³, ³ á³δé. Άéý
 óéδáçí ηúéí áí í áδ³í áó òáééì ì í áóí ì⁰ Ò. Á. Ø áá+ái éí. ² ηúí áí áí ³ í è ì δí ááái í
 óδ³í é-ηάγòí, óδ³í é-çóñòδ³+ ç ááééééè Êí áçαδái .

Ááá³ç óδ³ιέό: «Ó+³οáñý, έβ³ά³ í í ; áóí áεόá, +εδóεόα...».

Άé áαα ááááóí cí á⁰óá í δí Ò. Ø áá+ái éα. Á ù á ηí δí áóí ì í á³áéδéδéé áéý ηάáá
 í í á³ ηòí δ³í éé éí áí óái δ+í ; á³í áδáo³ç.

Ó+ái ú. Ñúí áí áí ³ í è éí áí í òóó çáááá⁰í ,
 óáé ì δí çαó+áòú éí áí í áéé³ ηεί áα.
 Í áóáé í á ηάγ³ò³ óóó³ç í àì è δαçí ì
 á³í á í áó³í ééáñ³ ηí δάάá³ í í áóáá.

Ó+ái ú. Í áóáé ì í áéáéòúñý, ýé ì è éí áí εάí ó⁰í ,
 ýé çáεβ³áééé á³δó³ éí áí á+éì í ,
 ýé ì è éí áí áñ³ έβ³áéì í ηάδáá+í í ,
³ í àì 'ýòú ì ³æ έβ³áúì è áάδááéì í .

²²². ²í ηοái³çαó³ý. (Í áδé ³ óéí ì +éé.)

— Í áóóñβ, á ì δάάάá, ùí í áái í á çáé³çí éó ηòí áí áó òδéì á⁰òúñý?

— Òáé, ηεί ì +éó, ì δάάάá.

— Á +í ì ó òáé ç³δ³í é ááááóí í á í áá³?

— Òá éí éé έβ³áéí á í á ηά³ò ì δéοί áεòú, Áí á ηά³+éó çáí áεβ⁰, ³ áí δéòú òá ηά³+éá,
 ì í éé έβ³áéí á í á ì ì ì δá. Á ýé ì ì ì δá, ηά³+éá ááñí á, ç³δ³í +éá ì ááá⁰. Άá+éá?

— Áá+éá, ì áóóñβ, áá+éá... Í áóóñá+éí, á +í ì ó í áí ³ ç³δ³í +éé ýñí ³, ááééé³,
 á ³í ø³ éááú áéái í ?

— Áí éí éé έβ³áéí á çéá, çáçáδ³ñí á, ηéοί á, ζ ηά³+éá éááú-éááú òé³⁰. Á éí éé
 áí áδá, έβ³áéòú έβ³áéé, δí áεòú ζ áí áδí, óí á³ ηά³+á+éá òáéí ; έβ³áéí è ηά³δéòú ýñí í ,
³ ηά³δéí óá ááéái ééái í .

— Í áóóñβ, ý áóáó áí áδéì . Β óí +ó, ùí á ì í ý ηά³+á+éá ηά³δééá í áéýñí ³øá.

— Ñòáδáéñý, ì ³é óéí ì +ééó.

Á+éóáéú. Ø áá+ái éí áóá áεái β ì ³ñí áβ, áεái β áεóái β ³ í éá+ái . ² ýéèì áé

Дата _____
 Клас _____

Додатковий
 матеріал до уроку

- òàèü Ø àá-áí èà; á-èòàèü-äyë — í àèí ç ó-èòàè³à Òàðàñà ó äyë³àñüé³é ø èí è³;
- Ñèí àí ðí àà Æðèáí ð³é Ñíààè- (1722–1794) — óèðàçí ñüèèé í íàò, Õ³èí ñí ò.
- «Òðè òàð³ò ñí ààðè» — ð³çäáýí à èí èyáèà í ðí í í èèí í³í ý àí èòà³à í í àí-
í àðí àæáí í í ó ²ñóíó Õðèñó.

à) Í ñí èñèáí í ý çí ³ñóó à³ðøà.

— Û í àè à³çí àèèñü í ðí Òàðàñà ³ç öüí àí à³ðøà?

— Æèä³è³òü ó à³ðø³ ó³ ðyáèè, àà í í àèòüñý í ðí «Ï àèáí üéó èí èæà-éó» Òàðàñà.

Ï ðí -èòàéòà.

— Æèçí à-òà ðèñè òàðàèòàðó Òàðàñà.

(Beüü á³í òàè ðí ò³à á-è-èèñý, òàè ñòàðàííí ðí áèà «í àèáí üéó èí èæà-éó», òí àèyáèà í ðè öüí í ó í àí í èáàèèà³ñòü. Í á áóéí í³-í àí à ðèíí öy-ñèðí òè, í á áóéí àí è³, àèá áóá òàèáí ò, í ðàáí áí ý á-è-èèñü.)

— Í à ñè³èüèè -àñòèí í í àí à í í ä³èèèè òàé à³ðø?

— Ï ðí -èòàéòà äðóáó -añòèí ó. ×íí ó, í à ààø ó áóí èó, í í àòó àí àí àèèí ñý «í à ñòàð³ñüü ç à³ðø àí è ðí ààòèñü»?

Óçàäèüí áí ý. Ñèí àí á-è-èèñý.

— Çà áóí òàðñüé³ à³ðø³ 33-ð³-í í àí Òàðàñà Ø àá-áí èà çàáðàèè á ñí èäàòè. Èí àí áóéí çàñèáí í à Í ðñüè, òà àèóðà òí ðòàöy á í òñòàèüí èð í³ñèáð.

Òàð í ñí àèñòèí ðí çí í ðyáæáí í ýì çàáí ðí í èá èí í ó í èñàòè³ í àèðáàòè. Õyæ-á í í èáðàòè òàèáí í àèòó èðáèí ó í à í í àí à. Ó í àèí í à³ðí èð òí í ààð çàñèáí í ý Ø àá-áí èí «èàðàñý, í ò-èáñü, àèá í á èäyáñý» í í í àà 10 è³.

Óòó á³í, í áçáàæàð-è í á çàáí ðí í ó, ñòáí ðèà áááàòí í í áç³é. Çà í í ðóøáí í ý òàðñüèí àí ðí çí í ðyáæáí í ý í í àòà á³áí ðààèyðòü ó Í í àí í àòðí àñüèà óéð³í èáí í ý í à ñó³áí í í ó ááðç³ Èáñí ³èñüèí àí í í ðy.

Òà áóèè áóæà ðyæè³ áí³ àèy Ø àá-áí èà. Çà í èí àñòáí í àèáí í í àèñóáí ð³øèé í àèyá, àèá³ çà òàèèð òí í à á³í í àèð³³ í èòà.

2. «Í à Áàèèèèáí ü, í à ñí èí í³...».

à) Ñàí í ñó³èí á -èòáí í ý ó-í ýì è.

— Û í ààñ àðàçèèí à öüí í ó à³ðø³? ×íí ó?

à) Áí èí ñí á -èòáí í ý ó-í ýì è.

Ñèí àí èèí àà ðí áí òà.

Èðàøáí èè — í í òàðáí àáí³ á ð³çí³ èí èüí ðè yéöy (áí ñáyòà Áàèèèí áí ý).

Èèøòàà — àèø èàèà ááí í òí ðí -èà á ñí ðí -ò³ -è í í í èçó ñí³áí èò³.

Ñòüí æèà — áóçáí üèà ñòð³-èà.

Øèáí í á³ — í í øèð³ ç àè-èí áí í çí è³í ñüèí çí øè³ðè.

à) Í ñí èñèáí í ý çí ³ñóó à³ðøà.

— Ç yèèí í í -òóòyí àí àí ðèòü í í àò í ðí ñèðí òó? Á³áí í á³äü í³ àèð³í èðèòà ñèí ààí è à³ðøà.

— ßè àè ñòààèòàñý àí ñèð³ò?

Èí í áí òàð ó-è-èèñý.

Çàçí ààø è çí àèéó í í í àá³ðyí ü, í í àò ààðy-á ñí³à-òáàà ñèðí òàí³ ñóí óáàà í áà çóí üí þ áí èáþ.

Í í àò üèðí è ñàðáá-í í äðóæèà ç à³òüí è í á çàñèáí í³. Á³í í á ðàç í á-á³èüí í àí áí ý çàèðàà èí çàöüèèð í àèðè³à, èóí óáàà çí èáñí ü³, ðí çí í á-èyá ç í èí è, í àèðáàá. Á³ðè áóèè àèy Ø àá-áí èà í ñí àèèáí þ ðí çðááí þ. Á í í àí³ «Èí ýæí à» í èòà:

Í ò, á³ðè! Á³ðè! Á³ðè!

Áàèèèà Áí æà àèáí ààüí!

Ç áí èáí ó ñàðó³ àí àí ðèòü á³í í ðí á³òàé — í àèá³èüø ááçàðèñí ó -añòèí ó ñóñí³èüñòàà. Ï àèáí üé³ ñòðááí èèè í áá³èè çàèèøèèñý³ ó æèáí í èñí èð òáí ðàð Òàðàñà Æðèáí ðí àè-á.

à) ðí áí òà í áà í ðèñè³á ýì è.

— ßèèí è í ðèñè³á ýì è í í àí à í òàðàèòàðèçóáàòè ààðí çà òáí ðó, à yèèí è àè-ñèí àèèè àí èí áí ó áóí èó?

• Õí á³ ñèðí ó³ Áàèèèèáí ü, yè ñí ðí -èà á³èà.

• ×óæà èáñèà — ñèðí ó³ Áàèèèèáí ü.

• Í ááí ñí è, í ááí çæ, à àèòèí ó í í ð³ø.

• ßè í àòè ð³áí áí üèà, òí è ñí ðí -èà á³èáí üèà.

3. ×èòáí í ý á-è-èèáí «Ï áí³ í áí àèí àí, -è áóáó...».

— x̄i i ó Í açi àeéi í á çãõî ò³á â+èòèñý ãðàòè? (Áèð³øèá, ùî ài ³⁰, íá çãõî ò³á òðóàèòèñý.)

— x̄i ãî õî ò³á Í açi àeéi ãî àèòèñý, ãðàþ+è í á òðóá³? (Ûíá éíãî óààèèèè, ýè Æóñèþ.)

— Bè àè ààà³⁰òá, +è ðî çòí ³añý Í açi àeéi í à ì óçèò³?

— ² ùî æ á³í àèð³øèá? Í ðî +èòáèòá.

— Á³ðè, ùî í á àè ì ì ðààèèè Í açi àeéi á³?

— Û í éí ì ó ñè³á çì ³í èòè á ñí á³, ùí á í á ì ì òðàì èýòè á ð³çì ³ òàèàì è?

à) Ðí áí òá í àà àèðàçì ³ñòþ +èòáì í ý.

x̄èòáì í ý á ì ñí áàò ðí çì í àè ì ³æ Í açi àeéi ì ³ ì óçèèàì òí ì Æóñèþ.

ã) Æèçì à+òá ãî èí áí ó áóì èè òáí ðó.

— x̄i ãî â+èòü í ãñ öý èàçèà?

(Ûíá +íãî ñü í àâ+èòèñü, ì ì òð³áí ì í àí í èáàèèèáí, áí áãî òðóàèòèñü.)

— x̄è çðí çòí ³á òá Í açi àeéi ?

²V. Æíííáíáíý òá ðíçòèðáíý, óòí+íáíý +èòáòüèíãî ãí ñá³ó ó+í³á.

1. Æ. Æðèáí ðóè «Ñí ì ³èí í üèà ç èàèè ì í üèè, ýñáí í àà ááí òá».

à) Ááñ³áà.

«Ëþàèí à í áðí æáó³òüñý àèý òí ãî, ùí á èèøèòè ì ì ñí á³ ñè³á á³+í èè» (Ñóóì - èèí ñüèèè Æ.).

Í àí ðèèèèàà, ì ì ñààæáí á áàðááí, àèòí ááí ³ á³ðè, ñèèàááí ó ì ³ñí þ...

Ó èí æí í ãî ñáí³ æèòòý, ñáí ç ì ì àèýàè, á³á+óòòý. Æèà èþàèí à í á çààæàè çì à³ ñáí ç çá³áí í ñó³, ðí çì ³çì à³ ðí çàèèè³ çð.

á) x̄èòáì í ý ì ì ì á³ááí í ý á+èòáèàì .

— Bè àè çðí çòí ³èè í àçáó òáí ðó?

Ñèíáí èèíáà ðí áí òá.

Áóøà — áí óòð³øí ³è ì ñèò³+í èè ñòáí èþàèí è.

à) Ñáì í ñó³èí á +èòáì í ý ó+í ýì è.

Ðí áí òá í àà çì ³ñòí ì .

— Û í çì àèøèà ì àì à á áááóñèí ì ì ó èí ì í á³?

— Û í ñèàçàèà ì àì à ì ðí ñí ì ³èèó? Í ðí +èòáèòá.

— Û í çàèáóáàèí Æààèèà á ç ñèí áàò?

— x̄i ì ó Æààèè ãî àà ó á³á+àé?

— x̄è á³áðàçó òèí ì +èèí á³ áààèí ñý í àâ+èòèñý ãðàòè í á ñí ì ³èò³?

— Bèó ì àèí á³þ í àâ+èáñý ãðàòè Æààèè?

— Û í áí í à éí ì ó í ààáóáàèà?

ã) Æèá³ðèí áà +èòáì í ý.

— Çì àèá³òü ³ ì ðí +èòáèòá àèñè³á ì ðí òñí³ò. (Áá áàæáííý, òáì òñí³ò.)

— Bèó ì ðèí í áèó í ààáàèà Æààèèí á³ ì àì à?

— Í ðí +èòáèòá, ýèí þ ñòàèà áðà òèí ì +èèà.

ç) Ñèóóáí í ý ì àèí á³ ç «Ñáì í òí ³è ì áñóóó».

— Bè³ ì ì +óòòý í àá³ýèà áàì ì àèí á³?

à) Æèçì à+áí í ý ãî èí áí çì áóì èè.

(Ûíá áíñýàòè òñí³òó, ì ì òð³áí ì ðàòþáàòè.)

2. Æ. Ñóóì èèí ñüèèè «Ïèí ì +èè ³ Æçá³í ì +í è Ëí í ààè³ç».

à) Á³áí ì ì ñó³ ì ðí áàòí ðá.

Í áðí àèáñý Æ. Í . Ñóóì èèí ñüèèè í á Ë³ðí áí áðáàüèí³, á í àçàì í æí³ è ñ³í çì. Áàòüèí èí áí, Í èàèñáí áð Í ì àèýí í àè+, áóá³ ì ðá+áì, ³ ñòí èýðíì, ³ óáñèáþ, ì àè-ñòðóááá èí èáñà³ ì óçè+í³ ³í ñòðóí áí òè. Í àòè, Í èñáí à ²ááí³áí à, ì ðàòþáàèà á èí èáí ñí³, çàèí àèáñý áí ì àóí³í áí ñí ì áàðñòáí ì, à áí áàèí è çèí í àèí è áá+í ðáì è ñèá³èà ì áðáá ñáí çì øèòáí ì³ ðí çì í á³áàèà á³òýì èàçèè. Çì àèèó á á³ðáè àèòí áóáàèè èþáí á áí èí èèè.

Ð³ñ òèí ì +èè æáááèì³ áí ì èòèèèèè, èþáèà ì àèþáàòè. Æèà óàðáè, ì áí çè³, çì øèòè ì í æí à áóèí ì ðèááàòè èèø á çà è³èàðñüè³ ðí ñèèí è. ² ì ðí ì áááá òèí ì +èè ò³èè è áí ýì è ó è³ñ³.

Çà ñèèýí èó í áñ³í í ý àèà³çì ì áàðæóááá 2 çì øèòè, à çà óàðááì è òí àèá æè ó Ëðáì áí +óè (35 èí !).

Ñ³í ì áàòýòèð³+í èí þí àèí ì Æáñèü Ë èàèñáí áðí àè+ ì áðáñóóí èá ì ì ð³á øèí èè ³ çàèèøèáñý á í³ èí è³í öý ñáí áí æèòòý. 35 ðí è³á á³í òí ðèááñý ñèí áí ì áí àèòý+í çì áóó³.

Í à í ðèèèää³ ñâí âí æèàñí í âí æèòòÿ Â. Ñóòí ì èèí ñüèèé ó-èòü³ í àñ, âí ðí ñèèð³ ä³òáé, í àðáæèääòè í í-óòòÿ ðâáí ñò³ ÷è ñóí ó, ñí³ ä-óòòÿ ÷è âí ðâí ñò³, èàñèè ÷è í à-í àâèñ³, ó-èòü ñâí çì è òâí ðâí è, ÿè æèòè í à ñâ³ò³, ÿè áóòè ñí ðââæí üí þ èþæí í þ, ÿè òâí ðèòè é èþæèòè âí áðí í à öüí ì ó ñâ³ò³.

- á) ×èòáí í ÿ èàçèè â-èòáèàì .
- Í ðí ÿèó èâ³òèó ðí çí í â³âà³òüñÿ â èàçö³?
- Û í òí ò³â çðí áèòè ðèíí ÷èè?
- ×í ì ó â³í í à ç³ðâââ Äçâ³í í ÷èà? ßè öâ ðâðæòáðèçó³ ðèíí ÷èèà?
- â) Ñâí í ñò³éí à ÷èòáí í ÿ ó-í ÿì è. (Í³ äâí òóââðèñü âí ÷èòáí í ÿ â íñí áâð.)
- ã) ×èòáí í ÿ â íñí áâð (ðí çí í ââ ì³ æ ðèíí ÷èèí ì³ Äçâ³í í ÷èí ì³ Èíí àâè³.)
- ä) Âèçí à-áí í ÿ âí èí âí í çì áóí èè.
- ×í âí â-èòü í àñ èàçèà?

V. Í³ ñâí ì è òðí èó.

- Í àâèèæà³òüñÿ âí è³í öÿ í àø à ðí âí òà.
- Û í çâí àì 'ÿðâèí ñÿ ç òðí èó?
- Í à èí âí ç àâðí çâ í ðí ÷èòáí èò òâí ð³â àè á òí ò³èè áóòè ñòí æ³?
- Ä-èòáèü. Òðèì àèòà ñâí þ áóó ó çââæèè â³æèðèðí þ æÿ âí áðà, ù àñòÿ, èþáí â³,³ òí ä³ àè â³â-ó³òà, ÿèà í ðâèðâñí à æèòòÿ.
- Áâæâþ òâí ð-èð òñí³ ò³â ó áâ-áí í³³ â³â-óòò³ í ðâèðâñí í âí â í àø ì ì ó æèòò³.
- Ä³æèðèâèèòà æÿ ñâââ ñâ³ò³ ñâââ çí àéâ³òü ó í³ì .

V². Äí àøí³ çâââí íÿ.

- ×èòáèòà! Äèâí ñâ³ò³ â³â-èí èòü àââð³ ââí !
- Í òí ðí³òü àèñòââèó «Í àø³ óèþæèí³ èí èæèè».

Ē³āāāōōā

1. Āāāēñōā ēī đī ī ēñēī. Ōđāñōī ī àō³y äēy ī ī çāēēāñī ī āī ÷ēōāī ī y³ ç ù ī āāī ī ēēī ī ÷ēōā÷ā: Ī īñ³āī ēē äēy ó÷ī³ā 3 ēēāñō/Ōī ī đ. Āāōē³ā Ē.Ī ., Ī ī ÷ēōē³ā Ī .Ī . — Ōāđī ī ī³ēü: Ī āā÷āēüī ā ēī ēāā — Āī āāāī , 2009. — 288 ñ.

2. Áóāī ā Ī . Ī ., Āī ēī āēī Ç. Ē., Ñōāñpē Ī . Ē. Ōđī ēē ī ī çāēēāñī ī āī ÷ēōāī ī y òā đī çāēēōē ī ī āēāī ī y. 3 ēēāñ: Ī āā÷āēüī ēē ī īñ³āī ēē/Āēā. 3-°, ī āđāđī á.³ āī ī. — Ōāđī ī ī³ēü: Ī āā÷āēüī ā ēī ēāā — Āī āāāī , 2007. — 208 ñ.

3. Āēēī đēñōāī³ æōđī āēē:

«Ī ī ÷āōēī āā īñā³ōā» — 2008 đ. (¹ 19, 23, 24); 2009 đ. (¹ 36).

«Đī çēāæ³ōü ī ī óēó» — 2002 đ. (¹ 5); 2004 (¹ 45, 10, 11, 19, 20, 22, 23), 2008 đ. (1, 2, 5, 6).

4. Ī ī ā÷ōī Āī đī ī³ī ā, Ōī đñ³ēā Ēpāī ā. Āā æēāōōü ēī ēāē?// Ī ī ÷āōēī āā īñā³ōā. — 2009. — ¹ 24 (504). — ñ. 28-32.

5. Ī āā÷āī ī y³ āēōī āāī ī y ó÷ī³ā 3 ēēāñō: Ī āōī āē÷ī ēē ī īñ³āī ēē äēy ā÷ēōāē³ā/Ōī ī đ. Ī . ß. Ñāā÷āī ēī. — Ē.: Āēāāāī ēōōāī «Ī ī ÷āōēī āā ÷ēī ēā», 2004. — 512 ñ.

6. Ī āōī ÷ōē Ī . Ī ., Ī āōī ÷ōē².². Ī ī çāēēāñī ā ÷ēōāī ī y. 4 (3) ēēāñ. Ēāēāī āāđī ā ī ēāī óāāī ī y, ēī ī ñī āē-òē óđī ē³ā òā ī āōī āē÷ī³ đāēī ī āī āāō³ç: Ī īñ³āī ēē äēy ā÷ēōāēy. — Ōāđī ī ī³ēü: Ī³āđó÷ī ēēē³ ī īñ³āī ēēē, 1998. — 128 ñ.

7. Ñō÷āñī ēē óđī ē ó ī ī ÷āōēī āēō ēēāñāō/Ī .ß. Ñāā÷āī ēī. — Ē.: «Ī āā³ñōđ — S», 1997. — 256 ñ.

ÇÌ ²ÑÒ

ÓĐĪ Ē 1. «ßē ī āđī ñōü āēī ī āđāāī īç ēī çē, ī ēāēāēōā ī ī āó». 3

ÓĐĪ Ē 2. Ēī ēæī ā ī óāđ³ñōü 7

ÓĐĪ Ē 3. «Āē÷ēāā° īñ³ī ü ī ī ēāī ā³ çāēāī³ē...» 11

ÓĐĪ Ē 4. «Ā÷ēñü ó ī đēđī āē òāī đ÷ī āī ñī ī ēī p...» 13

ÓĐĪ Ē 5. «Ī āī ā ī óāđ³÷ēō, í³æ ī āđī ā, ó÷ēōāē³ā...» 15

ÓĐĪ Ē 6. «Çāēyāā° ā ÷ēāēó ēāçēā ñēāēī ē ī ÷ēī ā...» 19

ÓĐĪ Ē 7. Āāēēē. 21

ÓĐĪ Ē 8. «Āaçī āæī á° ī ī ēā ā ñī³æī ī ī ó çāāī p...» 25

ÓĐĪ Ē 9. Ñā³ò ÷āđ³āī ēē, òā ī ā āēāāāī ēē. 29

ÓĐĪ Ē 10. Ñā³ó ī āāēī ēī òāāā (ī āóēī āī -ī ī ī óēyđī³ òāī đē) 33

ÓĐĪ Ē 11. «Ā³ī áóā ñēī ī ī ēđ³ī āēā³ ñōāā āāēāōī āī ó òāđñōā³ ēpāñūēī āī āóōā...» 37

ÓĐĪ Ē 12. Ā āæā āāñī ā, ā āæā ēđāñī ā... 41

ÓĐĪ Ē 13. Ōóāī æī³ē ñā³ò óēđāçī ñūēīç äēōy÷īç ī ēñūī āī ī ēō³ Ī āōāē³ Çāā³ēē 45

ÓĐĪ Ē 14. Ōāīç ī āī ī ē³òēē 49

ÓĐĪ Ē 15. Ōđī ē ī āī³°ç ēī ēāē. ×ēōā°ī ī ēāçēó «Āī āyī ÷÷ī ē» Ī òōđ³āā Ī đī ēñēāđā. 53

ÓĐĪ Ē 16. Ēāçēāđ³ ñā³óó — ā³ōyī 57

ÓĐĪ Ē 17. «Ñāđōā òī ā³ ī āñē÷ó°ōūñy, ēī ēē ī ñā³÷ó°ōūñy» 61